

Radon på arbetsplatser

Arbetsgivaren är skyldig att se till arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. En del av detta är att skydda arbetstagarna från alltför hög radonexponering på arbetsplatsen. Radon är en av agenserna i inomhusluften som är skadlig för hälsan och dess bekämpning är vanligtvis enkel och förmånlig.

Radon orsakar lungcancer

Radon är en radioaktiv gas som förekommer i naturen och som sprids från jordmånen till inomhusluften i byggnader. Långvarig exponering för radon ökar avsevärt risken för lungcancer. Radon i inomhusluften kan inte förnimmas på något sätt och det orsakar inte heller några omedelbara symptom. Radonhalten kan endast utredas genom mätning.

Radon finns i alla byggnader i Finland och de högsta halterna finns vanligtvis i inomhusutrymmen som ligger på marknivå eller under markytan. Detta beror på den finländska jordmånen och klimatet samt byggnadstekniken.

Arbetsgivaren utreder radonhalten på arbetsplatsen

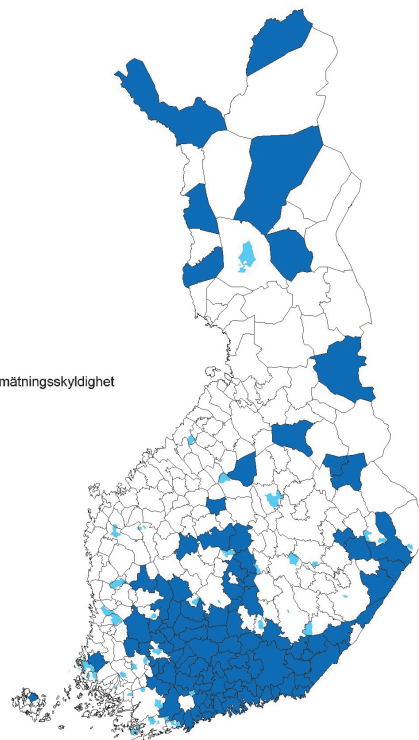
Strålsäkerhetslagen förpliktigar arbetsgivare överallt i Finland att undersöka radonhalten i inomhusluften om byggnaden där arbetsplatsen finns är belägen på genomtränglig jordmån eller om arbetsstationen är under markytan. Dessutom är radonmätning obligatorisk på alla arbetsplatser som befinner sig på de lägre våningarna i byggnader på vissa ställen i Finland. På den bifogade kartan finns utmärkt kommunerna och postnummerområdena med mätningsskyldighet. En mer exakt förteckning över områdena med mätningsskyldighet hittar du på STUK:s webbsidor.

Man behöver inte mäta radonhalten i arbetslokaler som ligger på byggnadens andra våning eller ännu högre upp.

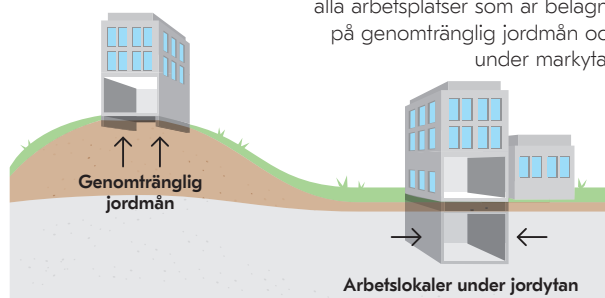

Mer information om arbetsplatsernas radonskyldigheter:
www.stuk.fi/arbetsplatser

Områdena med radonmätningsskyldighet
Postnummer
Kommun

Radonmätning på arbetsplatser är obligatorisk inom de områden som märkts ut på kartan samt på alla arbetsplatser som är belägna på genomtränglig jordmån och under markytan.

Hur mäts radon på arbetsplatser?

Radonmätning på arbetsplatser ska utföras mellan början av september och slutet av maj. Den första mätningen pågår alltid i minst två månader. Vanligtvis görs den med en radonmätningsskåp, som hålls i mätningssläge och som efter mätningstiden skickas till serviceleverantören för analys.

I kontorslokaler ska en mätning utföras per 100 kvadratmeter och om kontorets yta är större än 200 m², en mätning per varje begynnande 200 m². I ett sammanhängande öppet utrymme, såsom i en industrihall, räcker det med en mätning per begynnande 3000 m². Anordningarna och metoderna som används för radonmätning på arbetsplatser ska vara godkända av STUK. På STUK:s webbsidor hittar du information om godkända mätningsskåp och serviceleverantörer som erbjuder mätningstjänster.

Arbetsgivaren ska meddela mätresultaten till STUK. Det rekommenderas att radonmätningen i arbetslokaler upprepas med 10 års mellanrum, fastän referensvärdet inte överstigit vid mätningen.

Om radonhalten är för hög vid mätning

Arbetsgivaren ska göra närmare mätningar när det referensvärde som framförts i strålsäkerhetslagen överskrider eller påbörja åtgärder för att begränsa radonexponeringen. Referensvärdet för radonhalten på arbetsplatser för reguljärt arbete är 300 becquerel per kubikmeter (Bg/m³) luft.

En mätning som gjorts med radonburk är en skärmade undersökning och om referensvärdet överskrider då är det ett tecken på att arbetstagarnas radonexponering kan bli alldeles för hög under arbetsdagen. Undersökningen kan specificeras genom en mätning av radonhalten under arbetstid. Om radonhalten är högre än referensvärdet under arbetstiden ska radonhalten minskas eller exponeringstiden begränsas. Effektiva sätt att minska på radonhalten är effektivisering av ventilationen, tätning av konstruktioner och installation av en radonsug eller -brunn.

Valet av saneringsmetod påverkas av den uppmätta radonhalten i inomhusluften, byggnadens konstruktioner, ventilationen samt marken och utfyllnaden under byggnaden. Radonsanering utförs av reparationsföretag med erfarenhet inom branschen. I vissa fall kan man också själv utföra saneringen.

STUK övervakar arbetsplatsernas radonhalter och erbjuder arbetsgivare stöd och råd för att försäkra radonsäkerheten på arbetsplatsen. På STUK:s webbsidor finns anvisningar och hjälpmedel för utvärdering av radonskyldigheten samt för utförandet av mätningarna.

www.stuk.fi/arbetsplatser

Kontaktuppgifter:
radonvalvonta@stuk.fi